Francia választások

● **Párizs (AFP, Reuter)**
Franciaországban vasárnap tartották meg a járási tanácsi választások első fordulóját. A választásra jogosult 14 114 672 állampolgár közül 8 718 744 járult az urnákhoz. A leadott érvényes szavazatok száma 8 449 752 volt. A Francia Kommunista Párt a szavazatok 23,8 százalékát szerezte meg. Az Egyesült Szocialista Párt (PSU) 3,1, A Francia Szocialista Párt 14,7; a különböző baloldali pártok 10,5; az UDR (gaulleista párt) 16,2 százalékot kapott. A különböző mérsékelt pártok eredménye 17,2, a szélsőjobboldali pártoké 0,4 százalék. Georges Marchais, a Francia Kommunista Párt főtitkárhelyettese elégedetten nyilatkozott az első forduló kimeneteléről, hangsúlyozva: az eredmények újra bizonyították, hogy a Francia Kommunista Párt az ellenzék vezető ereje.

A ciprusi merénylet

● **Nicosia (Reuter, AP, DPA)**
Ciprus szigete vasárnap hirtelen a világlapok első oldalára került: merényletet kíséreltek meg Makariosz érsek, az államfő ellen. Az államfő kizárólag a pilóta, Zakariasz Papadojiannisz lélekjelenlétének és fizikumának köszönheti megmenekülését. Az elnöki helikopter elleni támadásnál ugyanis a pilóta súlyosan megsebesült, mégis volt akaratereje ahhoz, hogy ne hagyja sorsára a gépet és magas rangú utasát.

A merénylet után Cipruson rendkívüli minisztertanácsot tartottak, amelyen elhatározták, milyen intézkedéseket tegyenek. Nem sokkal később az elnök rádió- és televízióbeszédben fordult a ciprusi lakossághoz. Ennek hatására nagyszabású tüntetések voltak Makariosz mellett.

A biztonsági erők máris letartóztattak néhány gyanúsítottat, akiket egyelőre a szembesített szemtanúk nem tudtak teljes bizonyossággal azonosítani.

Szufanuvong levele Souvanna Phoumanak

● **Vientiane (Reuter)**
Szufanuvong herceg, a Laoszi Hazafias Front Pártjának elnöke, üzenetet küldött Vientianéba, Souvanna Phouma miniszterelnöknek. A hazafias erők vezetője eszmecserét javasolt, levélváltás útján, a vientianei kormányzat fejének a problémák békés megoldása érdekébe.

Az üzenet, így hangzik: „Tekintettel arra a súlyos helyzetre, amelyet az amerikai agresszív háború eszkalálása teremtett hazánkban, s egyszersmind a laoszi probléma békés megoldására irányuló jó akarattól indíttatva, a Laoszi Hazafias Front Pártja a közelmúltban közzé tette ötpontos javaslatát. Ebben a szellemben határoztam el, hogy a lehető leghamarabb futárt küldök Vientianéba, aki személyes levelemet viszi Önhöz. Kérem Fenségedet, tájékoztasson ezzel kapcsolatos véleményéről, hogy időben megtehessük a szükséges intézkedéseket".

Az ötpontos javaslatot — mint lapunkban közöltük — pénteken tette közzé a Laoszi Hazafias Front Pártja.

● **Hanoi (VNA)**
A Vietnami Demokratikus Köztársaság kormánya hétfőn nyilatkoaztot tett közzé a laoszi problémával kapcsolatban. A VDK kormánya fenntartás nélkül támogatja a Laoszi Hazafias Front Központi Bizottságának március 6-án kelt nyilatkozatát a laoszi probléma politikai rendezéséről.

Bezárják a rhodesiai amerikai konzulátust

● **Washington (Reuter, AFP)**
Az amerikai külügyminisztérium hétfőn közleményt adott ki, amely bejelenti, az Egyesült Államok március 17-én bezárja a rhodesiai fővárosban, Salisburyben működő konzulátusát.

Február 27-én Ronald Ziegler, a Fehér Ház szóvivője még olyan értelmű nyilatkozatot tett, hogy az Egyesült Államok a Smith-rezsim elismerése nélkül fogja fenntartani konzulástusát.

„Dvina—70" hadgyakorlat

● **Moszkva (MTI)**
Óramű pontossággal érkeznek a csapatok az utóbbi idők legnagyobb szovjet hadgyakorlatának színhelyére. A „valahol Belorussziában" sorra kerülő „Dvina—70" nevű hadgyakorlatokat Grecsko marsall, a Szovjetunió honvédelmi minisztere irányítja.

A „Dvina" hadgyakorlat körzetében tartózkodnak Jakubovszkij és Zaharov marsallok, a honvédelmi miniszter első helyettesei, Jepisev hadseregtábornok, a szovjet hadsereg és a haditengerészet politikai főcsoportjának főnöke, Pavlovszkij hadseregtábornok, a Szovjetunió szárazföldi csapatainak főparancsnoka, Kutakov légi marsall, a légierő főparancsnoka, valamint Marjahin hadseregtábornok, a szovjet hadsereg hadtápfőnöke.

A Belorusszia légterében tomboló hóviharok ellenére tökéletesen működik a gigászi Anteus szállítógépekből álló légihíd. Egész századok, zászlóaljak szállító járművekkel és tüzérséggel felszerelve, azonnal harci bevetésre készen hagyják el a repülőgép-óriások belsejét. Az ejtőernyős egységek katonái viharos időjárási viszonyok között hajtják végre ugrásaikat és foglalják el a parancsban megadott körzeteket.

A helyszíni jelentések beszámolnak arról is, hogy az emlékezetes „Dnyeper" hadgyakorlaténál most nagyobb és nehezebb feladatokat kitűző „Dvina—70"-ben résztvevő katonák harci szelleme kitünő.

Lengyel—NSZK tárgyalások

● **Varsó (MTI)**
Varsóban, a külügyminisztériumban hétfőn délelőtt újból tárgyalóasztalhoz ültek a Lengyel Népköztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság kormányának képviselői, hogy folytassák a múlt hónap elején megkezdett politikai véleménycserét a két állam kapcsolatai rendezésének témaköréről. A megbeszélések mostani második fordulóján a lengyel küldöttséget Józef Winiewicz külügyminiszter-helyettes, a nyugatnémetet Georg Ferdinand Duckwitz külügyi államtitkár vezeti. Ők álltak a két kormány delegációja élén a február 5 és 6-án tartott tanácskozások alkalmával is.

A politikai véleménycsere napirendje nem ismeretes. A megbeszéléseket ezúttal is zárt ajtók mögött tartják.

Kezdeményezők

A Lenin-centenárium tiszteletére a Felszabadulás Asztalos Ktsz Szirovicza Antal vezette Zalka Máté brigádjának tagjai felhívást intéztek Csongrád megye valamennyi kisipari szövetkezetéhez. Nemes vetélkedésre hívták valamennyi szövetkezeti brigádot a nagy évforduló alkalmából. A fotóriporter a brigád munkájából kapott lencsevégre egy mozzanatot: hárman a versenyt kezdeményezők közül — Bús Balázs, Kiss József és ifj. Szuk József — az Itália elnevezésű lakószobabútort készítik.

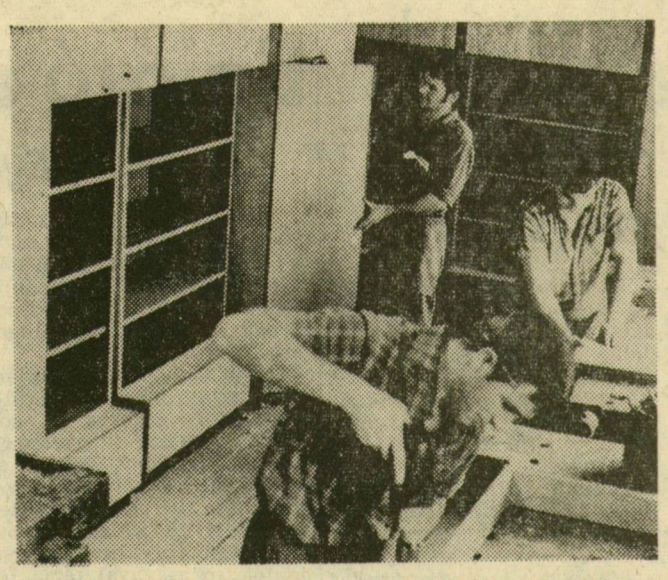

Somogyi Károlyné felvétele

Az R-alap sorsa

20 napi nyereség a kenderiparban — Üdülők, sporttelepek, étkeztetés — Jutalmak, ösztöndíjak, hitel

A Kenderfonó és Szövőipari Vállalat valamivel jobb eredményt ért el 1969-ben, mint a megelőző esztendőben. A vállalat vezérigazgatója közölte, a múlt évben 86 millió forint gazdasági eredménnyel zártak, amely ugyan a könnyűipar „középzónájának" rangsorolása, de a szegedi nagyvállalat tavalyi mozgalmas napjai után mégis jónak könyvelhető el. A vállalati eredménnyel párhuzamosan nőtt a fejlesztési (F) és a részesedési (R) alap is. A bruttó részesedési alap például 7 nappal magasabb a tavaly-előttinél.

Az R-alap felhasználásának természetesen csak egyik lehetősége a kiosztható nyereség, mert ebből az összegből kell fedezni sok kiadást, többek között a dolgozók fizetésének emelését is. A kollektív szerződés módosítása — az új elosztási és ösztönzési elveknek megfelelően — hamarosan megtörténik. A régebbi szerint 2 százalékos fizetésemelést terveztek, de az eredmények lehetőséget adnak arra, hogy 3 százalékkal javítsák a béreket.

Ezzel kapcsolatban kétféle elképzelést dolgoztak ki. A béremelésre szánt összeg felét a három műszakban dolgozóknak adják, s ebben is kétféle alternatíva lehetséges. Vagy az éjszakai pótlékot emelik fel jelentősebben, vagy pedig a speciális műszakpótlékot. Az összeg másik felét differenciáltan osztják el a dolgozók között. Nem „terítenek", hanem a gazdasági érdekeknek megfelelően dotálják a munkásokat.

A nyereség felosztásánál is érdemes közreadni a vállalat elképzeléseit, mivel ebben sem követik az egyenlősdit, bár kategóriák nincsenek, mégis érvényesül a differenciáltság elve. A kiosztható összeg 72 százalékát az éves keresetek és a vállalatnál eltöltött idővel arányosan számolják el. Helyesen alkalmazzák azt az ösztönzési formát, hogy a vállalatnál régóta dolgozó embereknek nagyobb összeget adnak, „legyenek elégedettek a törzsgárda tagjai." Példákat is felsorolt Tóth László vezérigazgató, amelyekből elegendő annyi következtetés, hogy az a dolgozó, aki húsz esztendeje a vállalatnál dolgozik, az kétszer akkora nyereséget kaphat, mint aki csak egy esztendeje lépett be.

A jutalmazások összege is jelentősen megváltozik ebben az esztendőben. Az a dolgozó, aki eléri a húszéves jubileumot, 500 forint jutalomban részesül. Azok, akik valamilyen kitüntetésben részesültek, eddig is kaptak pénzjutalmat, de a kollektív szerződés módosítása után nagyobb lesz a jutalomkeret. A Könnyűipari Kiváló Dolgozója kitüntetés mellé a vállalat 600 forint helyett 1500 forintot ad. Ha valaki kormánykitüntetést kap, 2—2500 forint közötti jutalomban részesítik. A Kiváló dolgozó kitüntetés mellé, vagy a Kiváló ifjú mérnök, közgazdász, technikus címek elnyerésekor kétheti keresetnek megfelelő jutalom illeti a dolgozókat.

Az R-alapból egyéb módon is segítik a vállalat munkásait. Tavaly 100 ezer forintot tartalékoltak a lakásépítkezők támogatására, kamatmentes hitelnyújtásra. Az idén ezt a keretet megduplázzák, s 200 ezer forintot biztosítanak ilyen célokra. Hasonló gesztussal finanszírozzák a vállalat dolgozóinak üdülését, hiszen kitűnő nyaralót tartanak fenn a Balaton mellett és a Tiszapartján. Ugyanez mondható el a sporttelepekre is; a vállalat nem sajnálja a pénzt, hogy ifjú dolgozói megtalálják a sportolás, a testedzés lehetőségeit a gyári sporttelepeken. Az étkeztetéshez ezután is jelentős összeggel járulnak hozzá, bár az élelmiszerek árainak emelkedése miatt a dolgozóknak 50 fillérrel magasabb lesz a térítése, mint eddig volt.

A kenderfeldolgozó-ipar munkásai körülbelül 20 napnak megfelelő nyereséget kapnak márciusban. Az elosztás módozatait sokoldalúan megvitatták a szakszervezeti tagok és tisztségviselők, illetve a vállalat gazdasági vezetői. A végleges döntésre rövidesen sor kerül, amikor a szakszervezeti tanács elfogadja a kollektív szerződés módosítását.

G. I.

Szent-Györgyi Albert magyar felszabadulási emlékünnepségen

● **Washington (MTI)**
Szent-Györgyi Albert, a Nobel-díjas biológus mondott beszédet New Yorkban, az Amerikai Magyar Társaskör felszabadulási emlékünnepségén. Az ünnepségen, amelyen több száz haladó amerikai magyar vett részt, megjelent Nagy János, hazánk washingtoni nagykövete, Csatorday Károly nagykövet, Magyarország állandó ENSZ-képviselője, valamint a washingtoni nagykövetség és a New York-i ENSZ-képviselet több munkatársa.

Szent-Györgyi Albert meleg szavakkal emlékezett meg a felszabadulás napjáról. „Ezek a személyes felszabadulás korszakát jelentették számomra és felszabadulást hoztak Magyarországnak" — mondotta a Nobel-díjas tudós.

Ez volt az első alkalom arra, hogy Szent-Györgyi Albert részt vett amerikai haladó magyar szervezetek ünnepségén. Fodor Nagy Árpád, az Amerikai Magyar Társaskör elnökének megnyitója után Gellért Hugó ismert festőművész köszöntötte a vendégeket. A Magyar Népköztársaság negyedszázadát Deák Zoltán, az amerikai Magyar Szó volt főszerkesztője méltatta, beszédet mondott az ünnepségen Nagy János nagykövet, aki hangoztatta, hogy Magyarország és a külföldre szakadt magyarok nagy része között egyre javuló, egyre melegebb kapcsolatok állnak fenn.

Magyarország felszabadulásának évfordulójáról az elkövetkező hetekben több más amerikai város haladó magyarsága megemlékezik.

Amikor az ünnepség befejeztével Szent-Györgyi Albert elhagyta az ülés színhelyét, a „Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége" elnevezésű fasiszta szervezet néhány tucat tüntető tagja megtámadta az idős tudóst, akit Vajda Péter, a Népszabadság washingtoni tudósítója szabadított ki az őt inzultálni akaró fasiszta suhancok gyűrűjéből. A gondosan megtervezett provokációhoz előre kihívták az ABC-televíziót, este pedig egy rádióadásban a provokációt szervező emigráns szervezet New York-i elnöke, Lovas György azzal kérkedett, hogy ők szervezték a rendbontást.

A New York-i rendőrség az ünnepség ideje alatt szemmel tartotta a tüntetőket, amikor azonban a provokátorok tettleg bántalmazni akarták az ünnepségről távozókat, sajátos módon már egyetlen rendőr sem volt a helyszínen.

Az önkéntes ezred emlékezik

Írják a történetét a budai önkéntes ezrednek, amelynek mintegy 2500 tagja a szovjet csapatok oldalán negyedszázaddal ezelőtt részt vett a főváros felszabadításáért folytatott harcokban.

Vasárnap a magyar néphadsereg központi klubjában több százan vettek részt az ezred találkozóján. Itt elhatározták azt is, hogy írásban foglalják a személyes visszaemlékezéseket, rögzítik az egykori harcokkal kapcsolatos élményanyagot, s így összegyűjtve tárják fel teljes részletességgel, mi volt a szerepe a felszabadulás eseményeiben a budai önkéntes ezrednek.

Kiterjedő belvíztükör

Az országban 284 ezer katasztrális hold a belvízzel elöntött terület — ezt a helyzetképet adták az Országos Vízügyi Főigazgatóság belvízvédelmi szolgálatától. Az ügyeletes elmondta, hogy a hétvégi csapadékhullás következtében 24 óra alatt, szombatról vasárnapra csaknem 30 ezer holddal nőtt a belvíz alá került terület. A Duna—Tisza közén és a Tiszántúlon 8—12 milliméter csapadék súlyosbította a belvízhelyzetet. Összesen 159 szivattyútelep és 292 hordozható szivattyú működik a belvizek levezetésén: másodpercenként több mint 350 köbméter az együttes teljesítményük. Vasárnap a vízügyi igazgatóságoknál 3700-an dolgoztak, munkájukat nagy számban segítették a mezőgazdasági üzemek belvízvédelmi brigádjai is. Hozzátartozik még — felülről nézve — az ország meteorológiai képéhez, hogy egyre zsugorodnak, mindinkább „szakadoznak" az összefüggő hószőnyegek. A hóréteg vastagsága csak helyenként éri el a tíz centimétert, többnyire csak 5—6 centimétert.

Az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóságnál arról adtak tájékoztatást, hogy a belvízzel elöntött területből 19 ezer hold az őszi vetés és 21 ezer hold az egyéb mezőgazdasági művelésű terület. Sokhelyütt már két hónapja sanyargatja a víz a gabonákat, nem egy gazdaságnak az őszi vetések kipusztulásával kell számolnia. Kiskunmajsa és Kiskunhalas környékén elsőről másodfokúra szigorították a belvízvédelmi készültséget. A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság munkásai — 260-an — és gépei is megállás nélkül dolgoztak vasárnap. Természetes segítőjük volt a széllel párosult napsütés, ami igencsak meggyorsította a vizek párolgását.

Nívódíj

A Szegedi Nemzeti Színházat Miller Alku című drámájának és Verdi Álarcosbál című operájának bemutatásáért Nívó-díjjal tüntette ki a Művelődésügyi Minisztérium. A Miller-darab négy szereplője és rendezője Vass Károly, a Verdi-opera karmestere Vaszy Viktor és rendezője, Versényi Ida, valamint több operaénekes részesült jutalomban.